



İSİMLER (ADLAR)

Varlıkların, duyguların, düşüncelerin, kavramların ve çeşitli durumların karşılığı olarak kullanılan sözcüklere isim (ad) denir.

Örnek » kitap, Mehmet, kapı, Türkiye, hoşgörü,

1. Varlıklara Verilişlerine Göre İsimler

1. Özel İsimler

Tek olan, diğer varlıklara benzemeyen varlıkları karşılayan adlardır.

Mustafa, Ankara, Minnoş, Kurtuluş Savaşı

2. Cins İsimler (Tür İsimleri)

Aynı türden olan varlıkların ve kavramların ortak isimleridir.

Örnek: » ev, anne, sevgi, dergi, su, ceket, saat, mavi,

2. Varlıkların Sayılarına Göre İsimler

1. Tekil İsimler

Aynı türden varlığın bir tanesini karşılayan isimlerdir.

Örnek: » ağaç, öğrenci, asker, elma, pencere, insan,

2. Çoğul İsimler

Aynı türden olan birden çok varlığı karşılayan isimlerdir. Türkçede isimlere çoğul anlam “-lar /-ler” çoğul ekiyle kazandırılır.

Örnek: » ağaçlar, öğrenciler, askerler, elmalar,

UYARI: Çoğul eki (-lar / -ler) bazen cümleye farklı anlamlar da kazandırabilir.

Aliler: Aile Ağaçlar: Çokluk

3. Topluluk İsimleri

Çoğul ekini almadığı halde birden çok varlıktan oluşan bir grubu karşılayan isimlerdir.

Örnek: » orman, ordu, sınıf, millet, küme, deste,

3. Varlıkların Oluşuna Göre İsimler

1. Somut İsimler

Beş duyu organımızdan en az biriyle algılayabildiğimiz varlıklara verilen isimlerdir.

Örnek

Rüzgâr, yağmur, soğuk, sıcak, ekşi, acı (tat), çiçek,

2. Soyut İsimler

Beş duyu organımızdan herhangi biriyle algılayamadığımız kavramları ifade eden sözcüklerdir.

Örnek

Kin, iyilik, kötülük, nefret, kıskançlık, ayrılık, özlem,

ALİŞTİRMA

***Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin özel ve cins oluşlarını altlarına yazınız.**

Ahmet tüm çiçekleri vazolara yerleştirdi.

Dün Samsun’dan misafirlerimiz geldi.

Boncuk sabah yemeğini yememiş.

Göller içinde en büyüğü Van Gölü’dür.

Elindeki sözlük Türk Dil Kurumu’nunmuş.

***Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin tekil, çoğul, topluluk oluşlarını altlarına yazınız.**

Ordu ikinci seferini çok uzaklara yapacak.

Sürüde iki koyun eksik görünüyor.

Bizim takımın oyuncuları bu işi başarır.

Üyeler şirket kurulunda yeni kararlar aldı.

Sünnet için on beş arabayla konvoy yaptık.

***Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin soyut, somut oluşlarını altlarına yazınız.**

Arkadaşım insanlık ne zamanlar içindir.

Umut her insanda olması gereken duygudur.

Bu kedi resmi çok tatlı görünüyor.

Mutluluk yapraklar gibi rüzgarda savrulmaz.

Burnumuza gelen koku büyük endişe yarattı.

ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olan sözcüklerim isim özelliklerinin üçünü de yazınız.

En çok sevdiğim takım Beşiktaş.
özel tekil somut

Tabloyu salonun duvarına astık.

.....

Mutluluklar paylaşıldıkça çoğalır.

.....

Kışın Erciyes'e gideceğiz.

.....

Köpeğim Karabaş bahçede oynuyor.

.....

Sporcu kafilesi yurda dönüyor.

.....

Halk oyunları ekibimiz birinci oldu.

.....

Çekilen sıkıntılar bir gün biter.

.....

Sınıf öğretmeni dikkatle dinliyor.

.....

Yatmak için yumuşak bir yastık aldım.

.....

Sevgi insanları birbirine bağlar.

.....

TEST

Burada çok güzel arkadaşlıklar yaşamıştık.

1. Bu cümledeki altı çizili sözcüğün özellikleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Somut isim, tür ismi, tekil isim
- B) Somut isim, tür ismi, topluluk ismi
- C) Soyut isim, tür ismi, çoğul isim
- D) Soyut isim, tür ismi, tekil isim

2. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi topluluk ismidir?

- A) köyün en yaşlı adamı muhtar seçildi.
- B) Halk başkanı dinlemek için meydana toplandı.
- C) Havalara soğuyunca dedem yayladan köye indi.
- D) Bu köye ilk kez doktor geldi.

yaş - koş - ev - sevgi

3. Yukarıdaki sözcüklerden hangisi isim değildir?

- A) yaş B) koş C) ev D) sevgi

4. Aşağıdaki cümlelerde bulunan altı çizili sözcüklerden hangisi soyut isimdir?

- A) Üzerinde eski bir elbise vardı.
- B) Babası ona yenî bir tablet almış.
- C) Hava soğuyunca erkenden döndük.
- D) İnsanın düşüncesine sınır konamaz.

5. "Akıl, sevgi, hayal" sözcüklerinin ortak özellikleri aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Somut isim, özel isim, çoğul isim
- B) Soyut isim, cins isim, tekil isim
- C) Somut isim, cins isim, topluluk ismi
- D) Soyut isim, özel isim, tekil isim

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde topluluk ismi kullanılmıştır?

- A) Okuldaki her öğrenci, öğretmenlere emanettir.
- B) Akşamüzeri çoban, koyunlarla birlikte eve döner.
- C) Her veli, bir öğrenciye yardım etti.
- D) Olimpiyatlar için ilk kafiye yola çıktı.